

Svet
Evropske unije

Bruselj, 5. december 2023
(OR. en)

15964/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0431 (NLE)

ECOFIN 1278
UEM 415
FIN 1238

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 15. decembra 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne ...

o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 15. decembra 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potem ko je Madžarska 11. maja 2021 predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, je Komisija Svetu zanj predlagala pozitivno oceno. Svet je 15. decembra 2022 pozitivno oceno odobril z izvedbenim sklepom (v nadaljnjem besedilu: Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022)¹.
- (2) Na podlagi člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bi bilo treba najvišji finančni prispevek za nepovratno finančno podporo vsaki državi članici posodobiti do 30. junija 2022 v skladu z metodologijo iz navedenega člena. Komisija je 30. junija 2022 rezultate navedene posodobitve predstavila Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (3) Madžarska je 31. avgusta 2023 Komisiji predložila spremenjen nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU v skladu s členom 21c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje utemeljeno zahtevo Komisiji, naj predlaga spremembo Izvedbenega sklepa Sveta z dne 15. decembra 2022, v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2021/241, saj načrta za okrevanje in odpornost zaradi objektivnih okoliščin ni več mogoče v celoti izvesti. Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je predložila Madžarska, se nanašajo na 19 ukrepov.

¹ Glej dokumenta ST 15447/22 in ST 15447/22 ADD 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Svet je 14. julija 2023 na Madžarsko naslovil priporočila v okviru evropskega semestra. Svet je Madžarski med drugim priporočil, naj si prizadeva za učinkovito usklajevanje makroekonomskih politik, postopno odpravi cenovne in obrestne kapice, nameni stanovanjsko podporo gospodinjstvom z nizkimi dohodki, okrepi proračunski okvir, izboljša dostop prikrajšanih skupin do trga dela, izboljša ustreznost socialne pomoči, zagotovi učinkovit socialni dialog ter izboljša regulativni okvir in konkurenco na področju storitev. Svet je Madžarski priporočil tudi zmanjšanje splošne odvisnosti od fosilnih goriv s pospešitvijo uvajanja obnovljivih virov energije, postopno odpravo subvencij za fosilna goriva, reformo pravil o izravnalnem trgu energije in reformo določanja tarif, nadgradnjo elektroenergetske infrastrukture, diverzifikacijo uvoza fosilnih goriv in izboljšavo energijske učinkovitosti, zlasti energijsko učinkovitost stavb. Svet je priporočil prilagoditev sedanjega sistema reguliranih cen energije, da se spodbudi varčevanje z energijo, hkrati pa se gospodinjstvom z nizkimi dohodki zagotovi ciljno usmerjena podpora. Priporočila vključujejo tudi okrepitev prizadevanj politik, namenjenih zagotavljanju in pridobivanju spretnosti, potrebnih za zeleni prehod.
- (6) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je bil predložen po postopku posvetovanja, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, v katerem so sodelovali lokalni in regionalni organi, socialni partnerji, organizacije civilne družbe, mladinske organizacije in drugi ustrezni deležniki. Povzetek posvetovanj je bil predložen skupaj s spremenjenim nacionalnim načrtom za okrevanje in odpornost. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.

Prošnja za posojilo na podlagi člena 14(2) Uredbe (EU) 2021/241

- (7) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, ki ga je predložila Madžarska, vključuje prošnjo za podporo v obliki posojila za izvajanje enega dodatnega ukrepa. Pričakuje se, da bo ukrep prispeval k reševanju izzivov, povezanih s trgom dela, in olajšal ponovno vključevanje staršev z majhnimi otroki na trg dela.
- (8) Natančneje, Madžarska je zaprosila za podporo v obliki posojila za izvedbo nove naložbe v okviru komponente 1. Naložba 5 (Zagotovitev dodatnih novih mest v otroških jaslih) v okviru komponente 1 (Demografija in javno izobraževanje) zajema dodatno povečanje razpoložljivosti storitev na področju predšolske vzgoje z zagotovitvijo 519 novih mest v otroških jaslih poleg tistih, ki bodo zagotovljena z nepovratno finančno podporo v okviru načrta za okrevanje in odpornost. Z ukrepom se povečuje raven ambicioznosti naložbe 4 (Zagotovitev novih mest v otroških jaslih) v okviru komponente 1 (Demografija in javno izobraževanje).

Spremembe na podlagi člena 21 Uredbe (EU) 2021/241

- (9) Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je Madžarska predložila zaradi objektivnih okoliščin, se nanašajo na 19 ukrepov.

- (10) Madžarska je pojasnila, da dveh ukrepov zaradi visoke inflacije v celoti ali delno ni več mogoče izvesti, kot je predvideno v načrtu za okrevanje in odpornost. To zadeva mejnike 68, 69, 70 in 71 naložbe 1 (Izgradnja glavnih sistemov za zamenjavo vode, razvoj novih omrežij in sistemov) v okviru komponente 4 (Gospodarjenje z vodami) oziroma zmanjšanje ciljev z zaporednima številka 119 in 120 ter končnega cilja 121 naložbe 2 (Podpora za uporabo stanovanjskih sončnih panelov in posodobitev ogrevanja) v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod). Madžarska je na podlagi tega zaprosila za črtanje opisa in mejnikov naložbe 1 (Izgradnja glavnih sistemov za zamenjavo vode, razvoj novih omrežij in sistemov) v okviru komponente 4 ter za zmanjšanje ravni zahtevanega izvajanja ciljev 119, 120 in 121. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (11) Madžarska je pojasnila, da štirih ukrepov delno ni več mogoče izvesti zaradi tehničnih težav med izvajanjem, povezanih z zamudami in pomanjkanjem zmogljivosti ter povečanim povpraševanjem po elektrifikaciji. To zadeva zamik mejnikov 80 in 81, zmanjšanje in spremembo ciljev 81 in 82, zmanjšanje cilja 83 ter spremembo opisa ukrepa za naložbo 1 (Krepitev zmogljivosti primestnega železniškega omrežja) v okviru komponente 5 (Trajnostni zeleni promet); zamik mejnika 87 in cilja 90 naložbe 2 (Preobremenjenost železniškega omrežja prek koridorja TEN-T) v okviru komponente 5 ter zamik mejnika 91 naložbe 3 (Razvoj brezemisijskega avtobusnega prevoza) v okviru komponente 5 ter zamik mejnika 94 in zmanjšanje cilja 95 naložbe 4 (Uvedba centralnega upravljanja prometa na železnicah TEN-T) v okviru komponente 5. Madžarska je pojasnila tudi, da enega dodatnega ukrepa delno ni več mogoče izvesti zaradi tehničnih težav, povezanih s tehnično neizvedljivostjo in zamudami pri razvoju informacijske tehnologije. To zadeva mejnik 243 reforme 29 (Razširitev sistema samodejnega upravnega odločanja z namenom povečanja učinkovitosti, preglednosti in zmanjšanja tveganja nepravilnosti) v okviru komponente 9 (Upravljanje in javna uprava). Madžarska je na podlagi tega zaprosila za spremembo opisov navedenih ukrepov, mejnikov in ciljev. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (12) Madžarska je pojasnila, da enega ukrepa ni več mogoče v celoti izvesti zaradi motenj v dobavni verigi po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini. To zadeva črtanje mejnikov 137 in 138 naložbe 1 (Krepitev pametne, inovativne in trajnostne industrije ravnanja z odpadki ter trga sekundarnih surovin) v okviru komponente 7 (Prehod na krožno gospodarstvo). Madžarska je na podlagi tega zaprosila za črtanje opisov navedenega ukrepa in navedenih mejnikov. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (13) Madžarska je pojasnila, da enega ukrepa ni več mogoče v celoti izvesti zaradi pomanjkanja povpraševanja. To zadeva mejnika 122 in 123 oziroma cilja 124 in 125 naložbe 3 (Namestitve objektov za shranjevanje energije za operaterja prenosnega sistema in operaterje distribucijskih sistemov) v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod). Madžarska je na podlagi tega zaprosila za črtanje opisov navedenih mejnikov in ciljev ter navedene naložbe. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (14) Madžarska je pojasnila, da so bili trije ukrepi spremenjeni v prid izvajanju boljših alternativ, da bi se dosegla prvotna ambicija ukrepa. To zadeva mejnika 97 in 98 reforme 1 (Uvedba enotne nacionalne tarife, sistema za izdajo vozovnic in obveščanje potnikov v avtobusnem in železniškem prometu s strani nacionalnega organa za javni prevoz) v okviru komponente 5 (Trajnostni zeleni promet), mejnik 99 in opis reforme 1 (Preoblikovanje ureditve na področju električne energije) v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod) ter mejnike 127, 128 in 129 naložbe 4 v okviru komponente 6. Madžarska je na podlagi tega zaprosila za spremembo navedenih mejnikov in ciljev, Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (15) Madžarska je nadalje zaprosila, da se preostala sredstva, sproščena s črtanjem ukrepov v skladu s členom 21 Uredbe (EU) 2021/241, uporabijo za izravnavo povečanih stroškov dveh ukrepov, za povečanje ravni ambicioznosti treh ukrepov in za vključitev treh novih ukrepov. To zadeva cilj 25 naložbe 4 (Zagotovitev novih mest v otroških jaslih) v okviru komponente 1 (Demografija in javno izobraževanje); mejnike 72, 73 in 74 naložbe 2 (Vzpostavitev sistema spremljanja) v okviru komponente 4 (Gospodarjenje z vodami); cilj 95 naložbe 4 (Uvedba centralnega upravljanja prometa na železnicah TEN-T) v okviru komponente 5 (Trajnostni zeleni promet); novo naložbo 5 (Razvoj sistema tramvajev in trolejbusov v Budimpešti) v okviru komponente 5; cilj 117 naložbe 1 (Razvoj klasičnih in pametnih omrežij za operaterje prenosnih in distribucijskih sistemov) v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod); nova mejnika 369 in 370 ter cilj 371 naložbe 6 (Naložbe v energijsko učinkovitost javnih stavb) v okviru komponente 6 ter novo naložbo 2 (Izgradnja pametne infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov in s tem povezana brezemisijška vozila za zbiranje odpadkov) v okviru komponente 7 (Prehod na krožno gospodarstvo).

- (16) Madžarska je zaprosila za vključitev dodatne reforme 2 (Ozaveščanje) v okviru komponente 7 (Prehod na krožno gospodarstvo). Reforma vključuje sprejetje nacionalnega akcijskega načrta za okrevanje in odpornost za komuniciranje in komunikacijske strategije. Madžarska je na podlagi tega zaprosila, da se navedeni ukrep doda v načrt za okrevanje in odpornost. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (17) Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla Madžarska, upravičujejo spremembo na podlagi člena 21(2) Uredbe (EU) 2021/241.
- (18) Spremeniti bi bilo treba porazdelitev mejnikov in ciljev po obrokih, da se upoštevajo nova dodelitev, spremembe načrta za okrevanje in odpornost in okvirni časovni okvir za izvedbo, ki jih je predložila Madžarska.

Popravki tehnično-vsebinskih napak

- (19) V besedilu Izvedbenega sklepa Sveta z dne 15. decembra 2022 je bilo ugotovljenih sedem tehnično-vsebinskih napak. Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 bi bilo treba spremeniti, da se popravijo tehnično-vsebinske napake, ki ne odražajo vsebine načrta za okrevanje in odpornost, predloženega Komisiji 3. novembra 2022, kot je bil dogovorjen med Komisijo in Madžarsko. Te tehnično-vsebinske napake se nanašajo na cilj 45 naložbe 4 (Infrastruktura za poklicno izobraževanje in usposabljanje za 21. stoletje) v okviru komponente 2 (Visokokvalificirana in konkurenčna delovna sila); cilj 60 naložbe 3 (Spodbujanje zaposlovanja ter razvoja znanj in spretnosti na podlagi lokalnih posebnosti) v okviru komponente 3 (Zmanjšanje zaostanka naselij); reformo 1 (Ozaveščanje) v okviru komponente 4 (Gospodarjenje z vodami); cilj 146 naložbe 1 (Razvoj pogojev za zdravstveno varstvo v 21. stoletju) v okviru komponente 8 (Zdravje); reformo 1 (Ustanovitev organa za integriteto za okrepitev preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja goljufij, navzkrižij interesov in korupcije ter drugih nezakonitosti in nepravilnosti v zvezi z izvajanjem podpore Unije na Madžarskem) in reformo 3 (Uvedba posebnega postopka v primeru posebnih kaznivih dejanj, povezanih z izvajanjem javnih pooblastil ali upravljanjem javnega premoženja („sodni nadzor“)) v okviru komponente 9 (Upravljanje in javna uprava) ter mejnike 231, 232 in 233 reforme 26 (Izboljšanje preglednosti in dostop do javnih informacij) v okviru komponente 9 (Upravljanje in javna uprava). Navedeni popravki ne vplivajo na izvajanje zadevnih ukrepov.

Poglavje REPowerEU na podlagi člena 21c Uredbe (EU) 2021/241

- (20) Poglavje REPowerEU vključuje 13 novih reform in 16 novih naložb. Vključuje razširjene ukrepe, ki vplivajo na dva ukrepa v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod). Razširjeni ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, predstavljajo znatno povečanje ambicioznosti ukrepov, ki so že vključeni v načrt za okrevanje in odpornost.
- (21) Energetska revščina se odpravlja z reformo, namenjeno zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za oddajo vlog v okviru programov podpore, ki jih financira EU, za energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb (C10.R12: Podpora potencialnim upravičencem pri vlaganju vlog v okviru programov podpore, ki jih financira EU, za energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb), in z naložbo za podporo energijski učinkovitosti stanovanjskih stavb (C10.I13: Vzpostavitev finančnega instrumenta za izboljšanje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb in odpravo energetske revščine).

- (22) Poglavje REPowerEU vključuje reforme in naložbe, ki so namenjene vključevanju energije iz obnovljivih virov v madžarski elektroenergetski sistem, s katerimi se ta sistem krepi. Te reforme in naložbe se nanašajo na razširjene naložbe v razvoj omrežja in razširjanje uporabe pametnih števec, ki so del splošnega vlaganja v razvoj omrežja (C10.I1: Razvoj in digitalizacija elektroenergetskega omrežja), ter na nove naložbe, ki so povezane z dejavnostmi operaterjev sistemov na področju digitalizacije, izboljšanjem natančnosti pri napovedovanju vremena za boljše ocenjevanje proizvodnje energije (C10.I1: Razvoj in digitalizacija elektroenergetskega omrežja) in dejavnostmi digitalizacije v energetskega sektorju (C10.I5: Digitalizacija energetskih podjetij). Reforme na tem področju vključujejo ukrepe za izboljšanje preglednosti, predvidljivosti in razpoložljivosti postopka za priključitev obnovljivih virov energije na omrežje, zlasti zavezo o izdaji dovoljenj za priključitev na omrežje za zmogljivost 12 000 MW elektrarnam za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki so odvisne od vremena (C10.R1: Izboljšanje preglednosti, predvidljivosti in razpoložljivosti postopka za priključitev na omrežje), in vzpostavitev standardiziranega pristopa za aplikacije za priključitev, ki jih uporabljajo operaterji distribucijskih sistemov (C10.R1: Izboljšanje preglednosti, predvidljivosti in razpoložljivosti postopka za priključitev na omrežje); povečanje uporabe pametnih števec za boljše izkoriščanje tehnologije (C10.R3: Prilagoditev zakonodaje o pametnih števcih); vzpostavitev celovitega regulativnega okvira za shranjevanje energije (C10.R8: Pravne spodbude za uporabo sistemov za shranjevanje energije) ter zagotavljanje nediskriminatornih tarif za prenos in distribucijo, ki odražajo stroške (C10.R2: Določanje omrežnih tarif). Reforme vključujejo tudi revizijo zakonodaje o energetskih skupnostih, da bi se spodbudila njihov razvoj in sodelovanje v dejavnostih, kot sta skupna proizvodnja in poraba (C10.R7: Širitev energetskih skupnosti); uvedbo zakonodajnih sprememb in sprememb politike za izboljšanje dostopa do trga za združevalce in razvoja njihovih storitev (C10.R4: Krepitev vloge združevalcev); spremembo okvira za odprtje reguliranega trga rezerv novim akterjem na strani dobave (C10.R6: Prenova strukture produktov na reguliranih trgih rezerv, da se olajša dajanje novih vrst prožnosti na trg) in uvedbo dinamičnega oblikovanja cen na maloprodajnem trgu (C10.R5: Širša uporaba dinamičnega oblikovanja cen v pogodbah o nakupu električne energije).

- (23) Poglavje REPowerEU vključuje več ukrepov za povečanje potenciala Madžarske za energijo iz obnovljivih virov. Ti ukrepi se nanašajo na reformo, povezano z revizijo regulativnega okvira (C10.R11: Izboljšanje regulativnega okvira za geotermalno energijo), ter na naložbi za spodbujanje raziskovanja in uporabe geotermalne energije (C10.I11: Podpiranje raziskovanja geotermalne energije; C10.I16: Vzpostavitev finančnega instrumenta za podporo raziskovanju in izkoriščanju geotermalne energije); na prilagoditev pravnega okvira za spodbujanje razvoja ekosistema obnovljivega vodika (C10.R9: Zagotovitev pravnega okvira za obnovljivi vodik) ter naložbo za podporo proizvodnji in uporabi obnovljivega vodika (C10.I6: Naložbe v vodik) ter na razvoj strategije in akcijskega načrta za spodbujanje uvajanja trajnostne proizvodnje bioplina in biometana (C10.R10: Razvoj strategije in akcijskega načrta za bioplin in biometan).
- (24) Nove naložbe prispevajo tudi k razogljičenju in uvajanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov v madžarskem gospodarstvu. Te naložbe se nanašajo na razogljičenje dejavnosti industrijskih, znanstvenih in tehnoloških parkov ter logističnih centrov (C10.I2: Ozelenitev industrijskih, znanstvenih in tehnoloških parkov ter logističnih centrov za energetske namene); podporo proizvodnji izdelkov in zagotavljanju storitev v zgornjem delu dobavne verige, ki prispevajo k zelenemu prehodu (C10.I3: Krepitev proizvodnih zmogljivosti zelenega gospodarstva), ter razogljičenje industrijskih procesov (C10.I4: Uporaba zelenih tehnologij za razogljičenje industrije).

- (25) Drugi novi ukrepi prispevajo k izboljšanju energijske učinkovitosti. Ti ukrepi se nanašajo na podporo za izboljšave energijske učinkovitosti javnih stavb (C10.I8: Naložbe v energijsko učinkovitost javnih stavb) ter na vzpostavitev finančnih instrumentov za podporo naložbam podjetij v energijsko učinkovitost (C10.I12: Vzpostavitev finančnega instrumenta za izboljšanje energijske učinkovitosti podjetij) in izboljšavam energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (C10.I13: Vzpostavitev finančnega instrumenta za izboljšanje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb in odpravo energetske revščine). Cilj reforme na tem področju je zagotoviti tehnično pomoč potencialnim upravičencem pri pripravi vlog v okviru programov podpore za energijsko učinkovitost, ki se financirajo iz skladov EU (C10.R12: Podpora potencialnim upravičencem pri vlaganju vlog v okviru programov podpore, ki jih financira EU, za energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb).

- (26) Druge nove naložbe so namenjene razogljičenju prometa. Te naložbe se nanašajo na elektrifikacijo železniških odsekov in razvoj zmogljivosti električnega omrežja železnic z izgradnjo ali obnovo razdelilnih postaj (C10.I9: Elektrifikacija železniških odsekov); vzpostavitev finančnega instrumenta za okrepitev sektorja elektromobilnosti z razvojem infrastrukture za polnjenje električnih vozil (C10.I14: Vzpostavitev finančnega instrumenta za povečanje uvajanja polnilnih postaj za električna vozila); spodbujanje uporabe električnih vozil v zasebnem sektorju s podporo v obliki nepovratnih sredstev in z vzpostavitvijo finančnega instrumenta (C10.I10: Spodbujanje uporabe akumulatorskih električnih vozil v podjetjih; C10.I15: Vzpostavitev finančnega instrumenta za podporo ponudnikom storitev voznega parka pri nakupu akumulatorskih električnih vozil)) ter naložbe v vodikovo mobilnost (C10.I6: Naložbe v vodik). Pričakuje se, da bo reforma v zvezi z vodikovim ekosistemom ustvarila omogočitvene pogoje za uporabo vodika v prometu (C10.R9: Zagotovitev pravnega okvira za obnovljivi vodik).
- (27) Poglavje REPowerEU vsebuje nove ukrepe za razvoj zelenih spretnosti. Ti ukrepi se nanašajo na reformo, s katero naj bi se vzpostavila nacionalna strategija za spretnosti za zeleni prehod in akcijski načrt za njeno izvajanje (C10.R13: Nacionalna strategija za razvoj zelenih spretnosti), ter na naložbo, katere namen je podpreti delovno silo pri pridobivanju zelenih spretnosti (C10.I7: Krepitev človeških virov v zelenem gospodarstvu), in izboljšanje storitev, potrebnih za dejavnosti, ki prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb (C10.I3: Krepitev proizvodnih zmogljivosti zelenega gospodarstva).

- (28) Komisija je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ocenila glede na merila za ocenjevanje iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

- (29) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.
- (30) V spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je še naprej celovito obravnavanih šest stebrov, ki sestavljajo področje uporabe Mehanizma za okrevanje in odpornost vzpostavljenega z navedeno uredbo (v nadaljnjem besedilu: mehanizem): (a) zeleni prehod; (b) digitalna preobrazba; (c) pametna, trajnostna in vključujoča rast; (d) socialna in teritorialna kohezija; (e) zdravje ter gospodarska, socialna in institucionalna odpornost ter (f) politike za prihodnje generacije. Glavni cilji načrta za okrevanje in odpornost so nespremenjeni, njihov namen pa je izboljšati potencial rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Madžarske, kar naj bi na koncu zmanjšalo občutljivost države na pretrese.

- (31) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vključuje dodatne ukrepe za podporo stebru zelenega prehoda, zlasti z uvajanjem obnovljivih virov energije, elektrifikacijo z razvojem omrežja, izboljšanjem energijske učinkovitosti javnih in stanovanjskih stavb, razširitvijo alternativne mobilnosti ter razvojem zelenih spretnosti. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi dodatne ukrepe za podporo digitalnemu prehodu, zlasti razvoj digitalnih spretnosti, digitalizacijo javnih storitev in uvedbo enotne nacionalne tarife ter sistema za izdajo vozovnic in obveščanje potnikov, ki bo temeljil na digitalnih tehnologijah.
- (32) Poleg tega spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za krepitev socialne in teritorialne kohezije, zlasti z razvojem primestnih in regionalnih železniških omrežij za povečanje socialne mobilnosti, predvsem v regijah, ki zaostajajo v razvoju, ter podporo energetske revnim gospodinjstvom. Vključuje dodatne ukrepe za spodbujanje politik za prihodnje generacije in zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov, zlasti z naložbami v izpopolnjevanje in preusposabljanje na področju zelenih spretnosti ter z zagotovitvijo dodatnih mest v otroških jaslih, kar naj bi izboljšalo dostop žensk do trga dela in zmanjšalo vrzeli v stopnji zaposlenosti.

Obravnava vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo

- (33) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za Madžarsko, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, in priporočilih na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹, naslovljenih na Madžarsko, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.
- (34) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, upošteva zlasti specifična priporočila za državo, ki jih je Svet uradno sprejel, preden je Komisija ocenila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost. Ker se je obseg načrta za okrevanje in odpornost povečal zaradi dodatne prošnje za posojilo, ki ne bo namenjeno izključno ciljem REPowerEU, so v celoviti oceni upoštevana vsa strukturna priporočila za leti 2022 in 2023. Prošnja za podporo v obliki posojila se nanaša skoraj izključno na ukrepe, vključene v poglavje REPowerEU, zato je ocena osredotočena na priporočila v zvezi z energijo iz leta 2023. S spremenjenim načrtom za okrevanje in odpornost se uvajajo spremembe omejenega števila naložb na podlagi člena 21 Uredbe (EU) 2021/241. Te spremembe ne vplivajo na splošno raven ambicioznosti načrta za okrevanje in odpornost v zvezi z obravnavanjem vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo.

¹ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

- (35) Komisija je po oceni napredka pri izvajanju vseh specifičnih priporočil za državo, ki jo je izvedla v okviru evropskega semestra 2023, ugotovila, da je bil dosežen znaten napredek pri zagotavljanju likvidnostih malih in srednjih podjetij (priporočilo št. 3.1 iz leta 2020) ter spodbujanju zasebnih naložb (priporočilo št. 3.3 iz leta 2020).
- (36) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu obravnavanju vseh ali znatnega števila gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo, ki jih je Svet naslovil na Madžarsko v okviru evropskega semestra, zlasti v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom, energijo, izobraževanjem, trgovino dela, socialno politiko, zdravstvenim varstvom, protikorupcijskim okvirom, neodvisnostjo sodstva, konkurenco v javnem naročanju, kakovostjo in preglednostjo postopkov odločanja, obdavčitvijo in agresivnim davčnim načrtovanjem ter pokojninskim sistemom. Z obravnavanjem navedenih izzivov naj bi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost prispeval tudi k odpravi neravnotežij, kot so bila opredeljena v priporočilih v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 leta 2023 in s katerimi se sooča Madžarska, zlasti v zvezi z zelo močnimi pritiski na cene ter potrebami po zunanem in državnem financiranju.

- (37) Spremembe načrta za okrevanje in odpornost Madžarske ne vplivajo na rezultat prejšnje ocene, da načrt za okrevanje in odpornost prispeva k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela specifičnih priporočil za državo, naslovljenih na Madžarsko za leta 2019, 2020 in 2022. Madžarska v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost odpravlja omejeno število naložb oziroma zmanjšuje njihovo ambicioznost, vendar to zmanjšanje nadomešča z vključitvijo novih naložb in povečanjem obstoječih. Raven ambicioznosti v zvezi s priporočilom o gospodarjenju z vodami in ravnanju z odpadki se zmanjšuje. Vendar se ne zmanjšuje splošna ambicioznost na ravni načrta za okrevanje in odpornost. Številni novi ukrepi prispevajo k nadaljnjemu obravnavanju specifičnih priporočil za državo, povezanih predvsem z energijo, ki so delno že obravnavana v obstoječem načrtu za okrevanje in odpornost. Z novimi ukrepi se obravnavajo specifična priporočila za državo, povezana z energijo, iz leta 2023.

- (38) Poglavje REPowerEU krepi ambicioznost načrta za okrevanje in odpornost v zvezi z večino zadevnih specifičnih priporočil za državo na področju energije (priporočilo št. 6 iz leta 2022 in priporočilo št. 4 iz leta 2023), zlasti za zmanjšanje splošne odvisnosti od fosilnih goriv, pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije, reformo izravnalnega trga energije, nadgradnjo elektroenergetske infrastrukture, izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, prilagoditev sedanjega sistema reguliranih cen energije ter okrepitev prizadevanj politike za zagotavljanje in pridobivanje spretnosti, potrebnih za zeleni prehod. Poleg reform, ki so že vključene v načrt za okrevanje in odpornost, vsebuje več reform za dodatno pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije, zlasti z racionalizacijo postopkov za izdajo dovoljenj (priporočilo št. 6.2 iz leta 2022 in priporočilo št. 4.2 iz leta 2023). Te reforme zadevajo prenovo strukture produktov na reguliranih trgih rezerv, pravne spodbude za uporabo sistemov za shranjevanje energije, zagotavljanje pravnega okvira za vodik, harmonizacijo postopka priključitve na elektroenergetsko omrežje in izboljšanje regulativnega okvira za geotermalno energijo. Naložbe iz poglavja REPowerEU prav tako prispevajo k uvajanju obnovljivih virov energije, na primer ozelenitev industrijskih parkov za energetske namene ter raziskovanje na področju vodika in geotermalne energije.

- (39) Poglavje REPowerEU vključuje tudi naložbo v razvoj elektroenergetskega omrežja, s katero se povečuje ambicioznost obstoječega ukrepa iz načrta za okrevanje in odpornost, in naložbo v digitalizacijo na področju energije za izboljšanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo. Obe naložbi prispevata k nadaljnjemu obravnavanju izziva, povezanega z nadgradnjo elektroenergetske infrastrukture (priporočilo št. 6.3 iz leta 2022 in priporočilo št. 4.5 iz leta 2023). Z več naložbami iz tega poglavja se izboljšuje energijska učinkovitost stavb (priporočilo št. 6.5 iz leta 2022 in priporočilo št. 4.7 iz leta 2023), predstavljajo pa dodatne ukrepe poleg tistih iz drugih komponent načrta za okrevanje in odpornost. Ti dodatni ukrepi vključujejo program subvencioniranja za izboljšanje energijske učinkovitosti stanovanjskih in javnih stavb ter podjetij. Poglavje REPowerEU vključuje naložbe v elektrifikacijo železnic ter subvencije za spodbujanje uporabe električnih vozil in polnilnih postaj v zasebnem sektorju. Te naložbe prispevajo k nadaljnjemu obravnavanju izziva, povezanega z izboljšanjem trajnostnosti prometa (priporočilo št. 6.6 iz leta 2022). Poglavje vsebuje reformo in naložbo za usposabljanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile za pridobitev zelenih spretnosti, kar prispeva k obravnavanju ustreznih specifičnih priporočil za državo (priporočilo št. 5.3 iz leta 2022 in priporočilo št. 4.9 iz leta 2023).
- (40) S spremenjenim načrtom za okrevanje in odpornost se povečuje ambicioznost že obstoječega ukrepa v sprejetem načrtu za okrevanje in odpornost, kar zadeva zagotovitev novih mest v otroških jaslih. Ta ukrep naj bi prispeval k obravnavanju specifičnega priporočila za državo o vključevanju najranljivejših skupin na trg dela (priporočilo št. 2.1 iz leta 2019 in priporočilo št. 3.1 iz leta 2022).

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

- (41) V skladu s členom 19(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.3, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Madžarske, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Uniji.
- (42) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, z vrsto naložb in reform še naprej podpira okrevanje Madžarske in izboljšuje njene dolgoročne obete za rast. Glavni cilji načrta za okrevanje in odpornost so nespremenjeni, njihov namen pa je izboljšati potencial rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Madžarske, kar naj bi na koncu zmanjšalo občutljivost države na pretrese. Pričakuje se, da bodo ukrepi iz novega poglavja REPowerEU okrepili energetske neodvisnost in varnost (na primer reforma na področju širitve energetskih skupnosti (C10.R7)), razogljičenje z reformami in naložbami v obnovljive vire energije in elektrifikacijo (na primer. naložbe v ozelenitev industrijskih, znanstvenih in tehnoloških parkov ter logističnih centrov (C10.I2) in uporaba zelenih tehnologij za razogljičenje industrije (C10.I4)), energijsko učinkovitost (na primer ukrepi, ki vključujejo srednje temeljito prenovo za energijsko učinkovitost (C10.I8, C10.I12 in C10.I13)), brezogljično mobilnost (C10.I9, C10.I10, C10.I14, C10.I15) ter razvoj spretnosti, potrebnih za zeleni prehod (C10.R13, C10.I7).

- (43) V spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost so bili spremenjeni različni ukrepi, pri tem pa je bila na splošno ohranjena raven ambicioznosti prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. V poglavje REPowerEU je uvedenih dodatnih 16 naložb in 13 reform. Pričakuje se, da bo imel spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost zaradi obsežnega novega poglavja REPowerEU večji vpliv na gospodarstvo. Učinek na ekonomsko kohezijo naj bi bil zmeren, medtem ko naj bi se z novim poglavjem REPowerEU izrazito zmanjšale pomanjkljivosti in ranljivosti gospodarstva na področju energije, celo še bolj kot s prvotnim načrtom za okrevanje in odpornost.
- (44) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, še naprej podpira socialno kohezijo in sisteme socialne zaščite. Zaradi večje ambicioznosti ukrepa C1.I4 (Zagotovitev novih mest v otroških jaslih) in ukrepa C1.I5 ((Zagotovitev dodatnih novih mest v otroških jaslih) v okviru komponente 1 naj bi se zagotovila dodatna mesta v otroških jaslih, kar naj bi dodatno izboljšalo dostop žensk do trga dela in prispevalo k zmanjšanju vrzeli v stopnji zaposlenosti.

- (45) Ukrep C10.R12 iz poglavja REPowerEU zagotavlja tehnično pomoč za potencialne upravičence v okviru programov podpore za energijsko učinkovitost, ki se financirajo iz vseh skladov EU, zlasti za ranljiva gospodinjstva in gospodinjstva, ki živijo v energetske revščini. Vzpostavljen bo finančni instrument za financiranje prenove stanovanjskih stavb za energijsko učinkovitost in vsaj 10 % podpore bo namenjene energetske revnim gospodinjstvom. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje tudi ukrep (C10.I7) za usposabljanje in izpopolnjevanje delovne sile na področjih, potrebnih za zeleni prehod, pri katerem bodo imeli prednost brezposelni, neaktivna delovna sila ter delavci v mikro- in malih podjetjih, s čimer bodo zagotovljene enake možnosti za vse, hkrati pa se bo povečala socialna kohezija. Ta ukrep predvideva razvoj novih vsebin s področja pridobivanja zelenih spretnosti za različne tečaje, vključno s programi mikrodokazil, ki bodo vključene v formalne akreditirane programe poklicnega in visokošolskega izobraževanja, kar bo prispevalo k povečanju možnosti otrok in mladih za učenje in zaposlitev.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (46) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, zagotovil, da noben ukrep (ocena A) za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (načelo, da se ne škoduje bistveno).

¹ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

- (47) Madžarska je zagotovila izčrpne samoocene za vse spremenjene komponente in za naložbe iz poglavja REPowerEU, vključno z materialnimi ocenami ogroženih okoljskih ciljev, s čimer je zagotovila, da so obravnavani vsi večji okoljski pomisleki, kot je navedeno v tehničnih smernicah iz Obvestila Komisije z naslovom „Tehnične smernice za uporabo ‚načela, da se ne škoduje bistveno‘ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost“¹. Za več ukrepov so bili uvedeni pogoji kot previdnostni ukrep za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno. To za dejavnosti v okviru sistema za trgovanje z emisijami na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta² vključuje zaščitne ukrepe za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki so nižje od ustreznih referenčnih vrednosti oziroma po možnosti znatno nižje od njih. Poleg tega je bil za vse finančne instrumente in naložbe v proizvodne zmogljivosti zelenega gospodarstva (C10.I3) uveden seznam, katerega namen je zagotoviti, da se ne podprejo dejavnosti in sredstva, ki niso v skladu z načelom, da se ne škoduje bistveno. Podobno so bili po potrebi uvedeni zaščitni ukrepi za zagotovitev, da se podpreta izključno trajnostni biometan in obnovljivi vodik v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta³, ki sta v skladu s prenovljeno direktivo o energiji iz obnovljivih virov, dodani pa so bili tudi zaščitni ukrepi za geotermalno vrtanje. Opredeljena je bila potreba po dodatnem zaščitnem ukrepu za enega od projektov na področju elektrifikacije železnic (C10.I9), kar je bilo obravnavano z določitvijo zaščitnega ukrepa. Na podlagi tega se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep ne bo povzročil bistvene škode.

¹ UL C 58, 18.2.2021, str. 1.

² Direktiva 2003/87/ES evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

³ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

- (48) Noben ukrep iz spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ne spada na področje uporabe člena 21c(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241.

Prispevek k ciljem REPowerEU

- (49) V skladu s členom 19(3), točka (da), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.12, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo poglavje REPowerEU v veliki meri (ocena A) učinkovito prispevalo k energetske varnosti, diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, povečanju uporabe energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, povečanju zmogljivosti za shranjevanje energije ali potrebnemu zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv pred letom 2030.

- (50) Poglavje REPowerEU prispeva h krepitvi energijske učinkovitosti stavb in kritične energetske infrastrukture, povečanju proizvodnje in uporabe trajnostnega biometana in obnovljivega ali čistega vodika ter povečanju deleža uporabe energije iz obnovljivih virov in njeni pospešitvi z naložbo za podporo uvajanju zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v industrijske parke (C10.I2); reformo za izboljšanje regulativnega okvira za geotermalno energijo (C10.R11), skupaj z dvema naložbama za podporo raziskovanju in izkoriščanju geotermalne energije (C10.I11 in C10.I16); reformami in naložbami za spodbujanje proizvodnje in uporabe obnovljivega vodika (C10.R9 in C10.I6); razvojem strategije in akcijskega načrta za bioplin in biometan (C10.R10); naložbami v energijsko učinkovitost stavb v stanovanjskem (C10.I13), podjetniškem (C10.I12) in javnem sektorju (C10.I8) ter reformo za zagotavljanje tehnične pomoči potencialnim upravičencem programov podpore za energijsko učinkovitost, ki se financirajo iz skladov EU (C10.R12). Ukrepi, ki prispevajo k razogljičenju industrije, vključujejo tiste, s katerimi se industrijski, znanstveni in tehnološki parki ter logistični centri podpirajo pri njihovih prizadevanjih za uvedbo obnovljivih virov energije (C10.I2), namestitev sistemov za shranjevanje energije, uporabo odpadne toplote in izboljšanje energijske učinkovitosti, ukrepi za podporo proizvodnji izdelkov in zagotavljanju storitev, povezanih z zelenim prehodom na neto ničelno gospodarstvo (C10.I3), ter ukrepi za podporo zelenih tehnologij (C10.I4), v skladu s členom 21c(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241.

- (51) Poglavlje REPowerEU prispeva tudi k odpravi energetske revščine z reformo in naložbo za podporo izboljšavam energijske učinkovitosti gospodinjstev, s posebnim poudarkom na gospodinjstvih z nižjimi dohodki in energetske revnih gospodinjstvih (C10.R12 in C10.I13), v skladu s členom 21c(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241.
- (52) Poglavlje REPowerEU prispeva tudi k spodbujanju zmanjšanja povpraševanja po energiji z zgoraj navedenimi izboljšavami energijske učinkovitosti (C10.I12, C10.I13, C10.I8), ukrepi za razogljičenje industrije (C10.I2, C10.I3), izboljšanjem uporabe pametnih števec (C10.R3, C10.I1) in digitalnih sistemov za spremljanje (C10.I1), odpiranjem trga energije akterjem na strani dobave (C10.R6) ter naložbami, povezanimi z zeleno tehnologijo (C10.I4), v skladu s členom 21c(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241.

- (53) Poglavje REPowerEU z najrazličnejšimi reformami in naložbami prispeva tudi k odpravljanju notranjih in čezmejnih ozkih grl pri prenosu in distribuciji energije, podpiranju shranjevanja električne energije in pospeševanju vključevanja obnovljivih virov energije ter podpiranju brezemisijskega prometa in njegove infrastrukture, vključno z železnicami. Doseganju tega cilja so namenjene reforme za krepitev vloge energetske skupnosti (C10.R7) in združevalcev (C10.R4), izboljšanje reguliranih trgov rezerv (C10.R6), spodbujanje uporabe sistemov shranjevanja električne energije (C10.R8), povečanje števila odjemalcev, ki morajo uporabljati pametne števec (C10.R3), in harmonizacijo načina, kako operaterji distribucijskih omrežij uporabljajo pravila o aplikacijah za priključitev (C10.R1), ter uvedba prostovoljnega dinamičnega oblikovanja cen v stanovanjskem sektorju (C10.R5). Naložbe v pametne števec, razvoj omrežja, digitalizacijo, izboljšanje sistema za napovedovanje vremena (C10.I1) in sisteme za shranjevanje energije v industrijskih parkih (C10.I2) naj bi prav tako okrepile energetske sektor in prispevale k vključevanju energije iz obnovljivih virov. Brezemisijski promet in z njim povezano infrastrukturo bi bilo treba v skladu s členom 21c(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 podpreti z naložbami v elektrifikacijo železnic (C10.I9), s podporo uvajanju akumulatorskih električnih vozil in polnilnih postaj (C10.I10 in C10.I14) ter vozil na vodikove gorivne celice in oskrbovalnih postaj, pa tudi z reformo vodikove mobilnosti (C10.I6 in C10.R9).

- (54) Poglavje REPowerEU k podpiranju navedenih ciljev prispeva tudi z reformo, namenjeno razvoju nacionalne strategije in akcijskega načrta za zelene spretnosti (C10.R13), pa tudi z naložbo za podporo sedanji in prihodnji delovni sili pri pridobivanju spretnosti, potrebnih za zeleni prehod (C10.I7), s pripravo tečajev in z njimi povezanih vsebin ter z zagotovitvijo usposabljanja za 50 000 strokovnjakov. Digitalizacija energetskega sektorja kot sredstvo za omogočanje energetskega prehoda in podukrepi, kot je izboljšanje točnosti vremenskih napovedi za elektroenergetsko omrežje (C10.I1), prav tako ustvarjajo omogočitvene pogoje v skladu s členom 21c(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241.
- (55) Ukrepi iz poglavja REPowerEU so zato skladni s prizadevanji Madžarske za doseganje ciljev iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241. Pomembni so zlasti prispevki k obravnavanju notranjega in čezmejnega prenosa energije, povečanju energijske učinkovitosti stavb, spodbujanju uvajanja trajnostnega biometana, obnovljivega vodika in drugih načinov proizvodnje in uporabe energije iz obnovljivih virov ter prispevki k razogljičenju industrije in brezemisijem prometu.
- (56) Ukrepi iz poglavja REPowerEU so skladni tudi s prvotnim načrtom za okrevanje in odpornost, saj temeljijo na reformah in naložbah iz prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, zlasti na področju energijske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, pa tudi na področju trajnostnega prometa.

Ukrepi s čezmejno ali večdržavno razsežnostjo ali učinkom

- (57) V skladu s členom 19(3), točka (db), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.13, k navedeni uredbi se pričakuje, da bodo imeli ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, v veliki meri (ocena A) čezmejno ali večdržavno razsežnost ali učinek.
- (58) Poglavje REPowerEU vsebuje ukrepe za razvoj energetske infrastrukture za olajšanje nadaljnjega uvajanja obnovljivih virov energije; ukrepe za energijsko učinkovitost za gospodinjstva, podjetja in javni sektor ter ukrepe za spodbujanje tako električne kot tudi vodikove alternativne mobilnosti. S tem naj bi se zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv in povpraševanje po energiji.
- (59) Skupni stroški ukrepov s čezmejno razsežnostjo predstavljajo 83 % ocenjenih stroškov poglavja REPowerEU.
- (60) Izbira ocene A je upravičena zaradi velikega deleža ocenjenih stroškov s čezmejno razsežnostjo in dejstvom, da ukrepi iz poglavja REPowerEU prispevajo k zagotavljanju oskrbe z energijo ter tudi k zmanjšanju povpraševanja po energiji in odvisnosti od fosilnih goriv.

- (61) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, s katerimi se podpirajo podnebni cilji, je namenjen znesek, ki predstavlja 67,1 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost ter 91,7 % skupnih ocenjenih stroškov ukrepov iz poglavja REPowerEU, izračunanih v skladu z metodologijo iz Priloge VI k Uredbi (EU) 2021/241. V skladu s členom 17 navedene uredbe je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje 2021–2030.

- (62) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost ohranja splošno raven ambicioznosti prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, kar zadeva zeleni prehod. Črtanje naložb „Gradnja glavnih sistemov za nadomestitev vode, razvoj novih omrežij in sistemov“, „Krepitev pametne, inovativne in trajnostne industrije ravnanja z odpadki ter trga sekundarnih surovin“ ter „Namestitev objektov za shranjevanje energije za operaterja prenosnega sistema in operaterje distribucijskih sistemov“ zmanjšuje ambicije Madžarske na področjih gospodarjenja z vodami, sekundarnih surovin kot dela krožnega gospodarstva in shranjevanja energije. Hkrati so okrepljene druge razsežnosti, kot sta izboljšanje infrastrukture javnega prevoza (naložba „Razvoj sistema tramvajev in trolejbusov v Budimpešti“) in izboljšanje krožnega gospodarstva s spodbujanjem ločevanja in zbiranja odpadkov kot prvega člena v vrednostni verigi ob koncu življenjske dobe, da bi ublažili negativne učinke smetenja in odlaganja odpadkov na biotsko raznovrstnost. Z ukrepi iz poglavja REPowerEU se nadalje razvija razsežnost prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, povezana z zelenim prehodom. Natančneje, pričakovani učinek prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, ki izhaja iz ukrepov za spodbujanje uvajanja sistemov za energijo iz obnovljivih virov, trajnostnega prometa in energijske učinkovitosti stavb, krepijo dodatne omogočitvene reforme in dopolnilne naložbe.

- (63) Ukrepi iz poglavja REPowerEU znatno povečujejo prispevek načrta za okrevanje in odpornost k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo. Pričakuje se, da se bodo s podprtimi ukrepi zmanjšali emisije toplogrednih plinov in onesnaževala v energetske, industrijske, prometne in stavbne sektorje. V energetske sektorje razvoj in digitalizacija omrežja, uvajanje zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z bio- in geotermalno energijo ter trajnostnim vodikom, pa tudi reforme za odpravo ozkih grl pri prehodu sektorja, na primer za dinamično oblikovanje cen in omrežnih tarif, prispevajo k doseganju podnebnih ciljev Unije za leti 2030 in 2050. V industrijske sektorje razogljčenje industrijskih procesov, ukrepi za energijsko učinkovitost, pa tudi izboljšanje okvirnih pogojev, na primer za trajnostni vodik in bioenergijo, omogočajo prehod sektorja s fosilnih goriv. V prometnem sektorju je z električno železniško infrastrukturo, akumulatorskimi električnimi vozili in polnilnimi postajami ter vozili na vodikov pogon in oskrbovalnimi postajami za vodik podprt prehod na trajnostni prometni sistem. Nazadnje, v stavbnem sektorju naj bi se s prenovo stanovanjskih, poslovnih in javnih stavb za energijsko učinkovitost zmanjšala poraba energije. Pričakuje se, da bo imela večina ukrepov posredne koristi za biotsko raznovrstnost zaradi njihovega pričakovanega učinka na zmanjšanje emisij onesnaževal zraka in blažitev podnebnih sprememb.

- (64) Ukrepi na področju trajnostnega vodika ponazarjajo, da se reforme in naložbe, ki prispevajo k zelenemu prehodu, v veliki meri dopolnjujejo in naj bi se povezovale s pomembnimi nacionalnimi reformami na Madžarskem, kot je nacionalna strategija za vodik. Drugi primeri vključujejo reformo in naložbo na področju energetske prenove stanovanjskih stavb, reformo na področju uvajanja sistemov za energijo iz obnovljivih virov in priključitve na omrežje ter reformo in naložbe na področju zelenih spretnosti, vsa tri vprašanja pa so tudi osrednja tema nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (65) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 29,1 % skupnih dodeljenih sredstev spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, izračunanih po metodologiji iz Priloge VII k Uredbi (EU) 2021/241.
- (66) Predlagane spremembe prvotnega načrta za okrevanje in odpornost ne vplivajo na ambicioznost ciljev na področju digitalnega prehoda, zato rezultat ocene ostaja nespremenjen. Revidirani načrt za okrevanje in odpornost prinaša trajen učinek, saj še naprej podpira razvoj digitalnih spretnosti ter digitalizacijo javne uprave in gospodarstva.

- (67) Pričakuje se, da bo poglavje REPowerEU prispevalo k digitalnemu prehodu in k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo, in sicer s podpiranjem digitalizacije operaterjev sistemov (C10.I1: Razvoj in digitalizacija elektroenergetskega omrežja) in namestitve pametnih števcov, kar bo prispevalo k zanesljivosti oskrbe z električno energijo in operativni učinkovitosti elektroenergetskega sistema. V skladu s členom 21c(5) Uredbe (EU) 2021/241 se reforme in naložbe iz poglavja REPowerEU ne upoštevajo pri izračunu skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost za namene izpolnjevanja zahteve glede digitalnega cilja iz navedene uredbe.

Trajen učinek

- (68) V skladu s členom 19(3), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.7, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Madžarsko.
- (69) Pričakuje se, da bodo reforme „Krepitev vloge združevalcev“ (C10.R4), „Prenova strukture produktov na reguliranih trgih rezerv, da se olajša dajanje novih vrst prožnosti na trg“ (C10.R6) in „Širitev energetske skupnosti“ (C10.R7) iz poglavja REPowerEU zagotovile celovit regulativni okvir ter po potrebi zmanjšale ovire za trge rezerv električne energije, energetske skupnosti in združevalce. Druge reforme, kot sta „Prilagoditev zakonodaje o pametnih števcih“ (C10.R3) in „Širša uporaba dinamičnega oblikovanja cen v pogodbah o nakupu električne energije“ (C10.R5), utirajo pot nadaljnji elektrifikaciji energetskega sektorja.

- (70) Naložbi iz poglavja REPowerEU: „Naložbe v vodik“ (C10.I6) in „Podpora raziskovanju geotermalne energije“ (C10.I11) naj bi spodbudili nadaljnje uvajanje obnovljivih virov energije in prispevali k zmanjšanju odvisnosti Madžarske od zunanjih virov energije, s čimer bi se povečala odpornost države na prihodnje energetske pretrese. Naložbi „Uporaba zelenih tehnologij za razogljičenje industrije“ (C10.I4) in „Krepitev proizvodnih zmogljivosti zelenega gospodarstva“ (C10.I3) prispevata k ozelenitvi industrijskih procesov in naj bi prispevali k ohranjanju gospodarske konkurenčnosti države pri zelenem prehodu.

Spremljanje in izvajanje

- (71) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ustrezne (ocena A) za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter s tem povezanimi kazalniki.

- (72) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje posodobitev okvira za spremljanje in izvajanje. Za splošno usklajevanje načrta za okrevanje in odpornost ter spremljanje napredka pri izpolnjevanju mejnikov in ciljev je še naprej odgovoren državni podsekretariat za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: nacionalni organ) v okviru ministrstva, pristojnega za izvajanje podpore Unije. Vse naloge izvajanja novih naložb, ki naj bi se izvedle s finančnimi instrumenti, pa so prenesene na izvedbene organe, organ, ki dodeljuje prejeta nepovratna sredstva, in na madžarsko razvojno banko. Narava in obseg predlaganih sprememb načrta za okrevanje in odpornost ne vplivata na prvotno oceno učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost. Struktura, zadolžena za izvajanje in spremljanje načrta za okrevanje in odpornost ter poročanje o njem, je bila okrepljena, splošne ureditve, ki jih je Madžarska predlagala v zvezi z organizacijo izvajanja reform in naložb, pa ostajajo verodostojne. Mejniki in cilji, ki spremljajo spremenjene ali dodatne ukrepe, vključno s tistimi iz poglavja REPowerEU, so jasni, predlagani kazalniki za te mejnike in cilje pa so ustrezni, sprejemljivi in zanesljivi.

Izračun stroškov

- (73) V skladu s členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

- (74) Madžarska je predložila zadostne informacije in dokaze, da se stroški lahko štejejo za splošno razumne in verjetne. Predložila je posamezne ocene stroškov za vse spremenjene ali nove naložbe iz svojega spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost. Stroški za večino ukrepov so bili ocenjeni po pristopu od spodaj navzgor, in sicer so organi predložili enote, ki sestavljajo naložbo, njihovi stroški na enoto pa so bili ocenjeni na podlagi tržnih cen ali cen podobnih enot v preteklih naložbah ali na podlagi okvirnih ponudb dobaviteljev. Za druge ukrepe je bil uporabljen pristop od zgoraj navzdol, v skladu s katerim skupni stroški projekta temeljijo na podobnih projektih iz preteklosti. V nekaterih primerih so bile podrobnosti o metodologiji in predpostavkah, uporabljenih za oceno stroškov, omejene ali manj jasne, kar je onemogočilo oceno A na podlagi tega merila ocenjevanja. Večina stroškov je podprta z ustrezno utemeljitvijo in pojasnili, da zneski ne vključujejo stroškov, ki se krijejo z obstoječim ali načrtovanim financiranjem Unije. Poleg tega so ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

- (75) V skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ustrezne (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru navedene uredbe, pri čemer se pričakuje, da bodo učinkovito preprečevale dvojno financiranje v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in zagotavljanje skladnosti s pravom Unije, tudi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter zaščito proračuna Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (76) Pri oceni prvotnega načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi je bilo ugotovljeno, da so bile ureditve, predlagane v njem, ustrezne (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov, med drugim z določitvijo 27 mejnikov, povezanih z madžarskim sistemom kontrole za zaščito finančnih interesov Unije, kot osnovnim pogojem za vsako plačilo v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241². Ta osnovni pogoj velja tudi za del spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, ki se nanaša na posojilo. Ta zahteva je skladna s popravnimi ukrepi, ki jih je Madžarska predlagala v okviru postopka na podlagi člena 6 Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1).

² To velja za mejnike 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 in 228.

- (77) Komisija je od prvotne ocene pridobila informacije o dejanskem izvajanju madžarskega sistema revizije in nadzora. To vključuje predhodne ugotovitve iz revizije v zvezi z zaščito finančnih interesov Unije, ki jo je na Madžarskem izvedla Komisija.
- (78) Komisija glede na te informacije meni, da je sistem notranje kontrole iz načrta za okrevanje in odpornost Madžarske na splošno ustrezen. Ob hkratnem upoštevanju 27 mejnikov, povezanih z madžarskim sistemom kontrole za zaščito finančnih interesov Unije, sistem notranje kontrole in ureditve, predlagani v revidiranem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, temeljijo na zanesljivih postopkih in strukturah, ki jasno opredeljujejo vloge in odgovornosti različnih organov, vključenih v izvajanje, spremljanje, nadzor in revizijo načrta za okrevanje in odpornost, ter njihovo sodelovanje. Navedeni zanesljivi postopki in strukture zagotavljajo jasno ločevanje nadzornih in revizijskih funkcij ter obveznosti. Predlagano je bilo, da bo nacionalni organ ostal splošno odgovoren za usklajevanje načrta za okrevanje in odpornost ter za izvajanje nadzora nad izvedbenimi organi in organom, ki dodeljuje prejeta nepovratna sredstva. Nacionalni organ je v skladu s prvotno ureditvijo odgovoren za pripravo zahtevkov za izplačilo in z njimi povezanih izjav o upravljanju, ki temeljijo na preverjenih podatkih iz sistema spremljanja, ter njihovo predložitev Komisiji.

Spremeniti pa je treba odgovornost nacionalnega organa v zvezi z drugimi nalogami, saj je vse naloge izvajanja novih naložb, ki naj bi se izvedle s finančnimi instrumenti, prenesel na izvedbene organe, organe, ki dodeljujejo prejeta nepovratna sredstva, in na madžarsko razvojno banko, medtem ko je treba odgovornost za spremljanje napredka pri doseganju mejnikov in ciljev ter nadzor nad končnimi prejemniki prenesti na izvedbene organe in organ, ki dodeljuje prejeta nepovratna sredstva, ter na madžarsko razvojno banko. Pristojnosti revizijskega organa v načrtu za okrevanje in odpornost so bile dodeljene generalnemu direktoratu za revizijo evropskih sredstev (EUTAF), ki bi moral imeti potrebne zmogljivosti in ima upravne izkušnje za izvajanje s tem povezanih revizijskih nalog v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi. Odgovornost EUTAF je treba razširiti tudi na organ, ki izvaja finančne instrumente (madžarska razvojna banka). Madžarska je pojasnila, da je ustanovila organ za integriteto kot neodvisen organ s pooblastili za ukrepanje v vseh primerih, ko pristojni nacionalni organi po njegovem mnenju niso sprejeli potrebnih ukrepov za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, nasprotja interesov, korupcije in drugih nezakonitosti ali nepravilnosti, ki vplivajo na dobro finančno poslovanje proračuna Unije ali finančne interese Unije oziroma za to obstaja resna nevarnost. Madžarska je pojasnila tudi, da je ustanovila direktorat za notranjo revizijo in integriteto za izvajanje rednega nadzora nad izjavami o nasprotju interesov in preiskovanje prijav suma o nasprotju interesov. Predlagala je, da se za ukrepe REPowerEU uporabi enak sistem kontrol kot za ukrepe iz prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. Poleg teh splošnih določb, ki se bodo uporabljale tudi za finančne instrumente, so bile opredeljene posebne ureditve nadzora za finančne instrumente, ki so vključene v ustrezne ukrepe.

Sistem notranje kontrole zagotavlja, da so podatki iz člena 22(2), točke (d)(i) do (iii), Uredbe (EU) 2021/241 ustrezni in shranjeni v predvidenem sistemu repozitorijev za spremljanje, s čimer prispeva h krepitvi prizadevanj za preprečevanje morebitne zlorabe sredstev, zagotovljenih iz mehanizma. Sistem notranje kontrole in druge ustrezne ureditve v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s tistimi za mehanizme preverjanja ter za zbiranje in shranjevanje podatkov, ter odgovornosti zadevnih akterjev so ustrezni za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanja korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 ter za preprečevanje dvojnega financiranja v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. Komisija meni, da je sistem notranje kontrole iz madžarskega načrta za okrevanje in odpornost na splošno ustrezen, pri čemer upošteva tudi 27 mejnikov, povezanih z madžarskim sistemom kontrole za zaščito finančnih interesov Unije, ki so osnovni pogoj za vsako plačilo v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241.

Skladnost načrta za okrevanje in odpornost

- (79) V skladu s členom 19(3), točka (k), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.11, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.

- (80) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost ohranja skladno strukturo prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. Poglavje REPowerEU vključuje sinergije z obstoječimi ukrepi na področju podnebnih sprememb in energijske učinkovitosti. Ukrepi iz novega poglavja REPowerEU dodatno krepijo ambicioznost naložb v okviru komponente 6 (Energija – zeleni prehod) prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, ki so povezane z energijsko učinkovitostjo.
- (81) Poglavje REPowerEU temelji na usklajenem svežnju reform in naložb, ki se vzajemno krepijo. Naložba „Vzpostavitev finančnega instrumenta za izboljšanje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb in odpravo energetske revščine“ (C10.I13) se skladno in učinkovito dopolnjuje z reformo „Podpora potencialnim upravičencem pri vlaganju vlog v okviru programov podpore, ki jih financira EU, za energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb“ (C10.R12). Podobno se naložbi „Podpora raziskovanju in izkoriščanju geotermalne energije“ (C10.I11) in „Naložbe v vodik“ (C10.I6) dopolnjujeta z reformama za zagotovitev pravnega okvira in okvira politike, ki podpirata izvajanje teh naložb („Izboljšanje regulativnega okvira za geotermalno energijo“ (C10.R11) in „Zagotovitev pravnega okvira za obnovljivi vodik“ (C10.R9)).
- (82) Te spremembe ne spreminjajo splošne skladnosti načrta za okrevanje in odpornost in zato ne vplivajo na prejšnjo oceno skladnosti načrta za okrevanje in odpornost.

Druga merila za ocenjevanje

- (83) Komisija meni, da spremembe, ki jih je predložila Madžarska, ne vplivajo na pozitivno oceno načrta za okrevanje in odpornost iz Izvedbenega sklepa Sveta z dne 15. decembra 2022, v zvezi z njegovo ustreznostjo, uspešnostjo, učinkovitostjo in skladnostjo glede na merila za ocenjevanje iz člena 19(3), točke (a), (c), (g), (h), (i), (j) in (k) Uredbe (EU) 2021/241.

Enakost

- (84) Komisija meni, da spremembe, ki jih je predložila Madžarska, ne vplivajo na oceno v zvezi z enakostjo iz Izvedbenega sklepa Sveta z dne 15. decembra 2022.

Postopek posvetovanja

- (85) Javno posvetovanje o revidiranem načrtu za okrevanje in odpornost, zlasti o njegovem novem poglavju REPowerEU, je vlada začela 28. julija, potekalo pa je do 11. avgusta. Ministrstvo za energijo je 28. julija javno objavilo sporočilo o začetku javnega posvetovanja. Prek namenske spletne strani so pripombe predložili 14 civilnih organizacij, javna in zasebna podjetja ter občina Budimpešta. Šest pripomb je vlada prejela prek drugih komunikacijskih kanalov. Namenska spletna stran omogoča dostop do pripomb, prejetih prek namenskega digitalnega kanala, skupaj z odzivom vlade in pojasnilom, zakaj so bile različne pripombe sprejete oziroma niso bile sprejete. Večina pripomb je vsebovala zahteve po dodatnih naložbah in reformah za varčevanje z energijo, po razširitvi načrtovanih naložb ter po odpravi naložb, povezanih s fosilnimi gorivi. Glede na vladno izjavo so bile v revidiranem načrtu za okrevanje in odpornost skupaj upoštevane štiri pripombe, kot je črtanje razvoja, povezanega z naftovodi in plinovodi zemeljskega plina.

- (86) Madžarska je v skladu s svojo zavezo v okviru reforme C9.R27 iz sprejetega načrta za okrevanje in odpornost sprejela strategijo posvetovanja, ki določa metodo za posvetovanje z deležniki. Predvideno je tudi, da bodo ključni deležniki tesneje vključeni v posvetovanja v okviru predvidenega odbora za spremljanje načrta za okrevanje in odpornost. Za zagotovitev, da bodo ustrezni akterji prevzeli odgovornost, je ključnega pomena, da v celotnem obdobju izvajanja naložb in reform iz spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, sodelujejo vsi zadevni lokalni organi in deležniki, vključno s socialnimi partnerji.

Pozitivna ocena

- (87) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, z ugotovitvijo, da načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za ocenjevanje iz Uredbe (EU) 2021/241, ta sklep v skladu s členom 20(2) navedene uredbe in Prilogo V k njej določa reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU; ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo za njegovo izvajanje v obliki nepovratne finančne podpore in posojila, vključno s poglavjem REPowerEU.

Finančni prispevek

- (88) Ocenjeni skupni strošek spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Madžarske, vključno s poglavjem REPowerEU, znaša 3 954 135 844 000 HUF, kar ustreza 10 429 974 916 EUR na podlagi referenčnega tečaja ECB za EUR/HUF v obdobju od 1. aprila 2022 do 30. septembra 2022 za prvotni načrt za okrevanje in odpornost ter na podlagi povprečnega referenčnega tečaja ECB za EUR/HUF z dne 31. avgusta 2023 za nove ukrepe iz revidiranega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU. Zneski v eurih, navedeni v opisih ukrepov ter ustreznih mejnikov in ciljev, so bili izračunani na isti podlagi in bi jih bilo treba oceniti ob upoštevanju tega. Ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost višji od posodobljenega najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Madžarsko, bi moral biti finančni prispevek, izračunan v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/241 in dodeljen za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Madžarske, vključno s poglavjem REPowerEU, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Madžarske, vključno s poglavjem REPowerEU. Ta znesek je 5 811 147 717 EUR.

- (89) Na podlagi člena 21a(5) Uredbe (EU) 2021/241 je Madžarska 31. avgusta 2023 predložila zahtevek za dodelitev prihodkov iz člena 21a(1) navedene uredbe, ki se porazdelijo med države članice na podlagi kazalnikov, določenih v metodologiji iz Priloge IVa k navedeni uredbi. Ocenjeni skupni strošek reform in naložb, katerih namen je prispevati k ciljem iz člena 21c(3), točke (b) do (f), Uredbe (EU) 2021/241, vključenih v poglavje REPowerEU, znaša 1 749 690 000 000 HUF, kar je enako 4 602 872 701 EUR po povprečni referenčni obrestni meri ECB za EUR/HUF z dne 31. avgusta 2023. Ker je ta znesek višji od deleža dodeljenih sredstev, ki je na voljo za Madžarsko, bi morala biti dodatna nepovratna finančna podpora, ki je na voljo za Madžarsko, enaka deležu dodeljenih sredstev. Ta znesek je 700 513 718 EUR.
- (90) Skupni finančni prispevek, ki je na voljo za Madžarsko, bi moral znašati 6 511 661 435 EUR.

Posojilo

- (91) Poleg tega je Madžarska za podporo dodatnim reformam in naložbam zaprosila za podporo v obliki posojila v skupni višini 3 918 313 481 EUR, od tega 3 897 455 211 EUR za podporo reformam in naložbam v poglavju REPowerEU ter 20 858 270 EUR za podporo drugim reformam in naložbam iz načrta za okrevanje in odpornost. Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je višji od skupnega finančnega prispevka, ki je na voljo za Madžarsko, vključno s poglavjem REPowerEU in posodobljenim najvišjim finančnim prispevkom za nepovratno finančno podporo ter prihodki iz sistema trgovanja z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES. Največji obseg posojila, za katero je zaprosila Madžarska, znaša manj kot 6,8 % njenega bruto nacionalnega dohodka za leto 2019 v tekočih cenah.

Predhodno financiranje REPowerEU

- (92) Madžarska je za izvajanje poglavja REPowerEU zaprosila za naslednja sredstva: 700 513 718 EUR iz prihodkov iz sistema trgovanja z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES ter 3 897 455 211 EUR v obliki posojila.
- (93) Za te zneske je Madžarska v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241 3. oktobra 2023 zaprosila za predhodno financiranje v višini 919 593 786 EUR, kar je 20 % zahtevanih sredstev. Ob upoštevanju razpoložljivosti sredstev bi se moralo navedeno predhodno financiranje Madžarski dati na voljo pod pogojem, da začneta veljati sporazuma, ki naj bi bila sklenjena med Komisijo in Madžarsko na podlagi člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi člena 15(2) navedene uredbe, in v skladu z navedenima sporazumoma.

- (94) Izvedbeni sklep Sveta z dne 15. decembra 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. Zaradi jasnosti bi bilo treba Prilogo k navedenemu izvedbenemu sklepu v celoti nadomestiti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep) z dne 15. decembra 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko se spremeni:

(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Madžarske na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni raspored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji ter dodatnimi mejniki in cilji, povezanimi s plačilom posojila, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.“;

(2) člen 2 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2

Finančni prispevek

1. Unija da Madžarski na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 6 511 661 435 EUR*. Ta prispevek vključuje:
 - (a) znesek v višini 4 639 429 967 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022;
 - (b) znesek v višini 1 171 717 750 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023;
 - (c) znesek v višini 700 513 718 EUR** v skladu s členom 21a(6) Uredbe (EU) 2021/241 izključno za za reforme in naložbe, katerih cilj je prispevati k ciljem, določenim v členu 21c(3), točke (b) do (f), navedene uredbe.

2. Komisija da Madžarski na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu.

Znesek v višini 140 102 744 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija lahko navedeno predhodno financiranje izplača z do dvema plačiloma.

Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

- 2a. Predhodno financiranje iz odstavka 2 tega člena se izplača pod pogojem, da začne veljati pogodba iz člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: posojilna pogodba) in da se izplača v skladu z njo. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.

3. Izplačilo obrokov v skladu s posojilno pogodbo je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Madžarska zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. Za upravičenost do plačila mora Madžarska doseči mejnike in cilje najpozneje do 31. avgusta 2026, s pridržkom začetka veljavnosti pravnih obveznosti iz odstavka 1.

* Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Madžarske iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

** Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov države članice iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz Priloge IVa k navedeni uredbi.“;

(3) vstavi se naslednji člen 2a:

„Člen 2a

Podpora v obliki posojila

1. Unija da Madžarski na voljo posojilo v znesku največ 3 918 313 481 EUR.

Komisija da Madžarski na voljo posojilo iz prvega pododstavka v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu.
2. Znesek v višini 779 491 042 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija lahko navedeno predhodno financiranje izplača z do dvema plačiloma.
3. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.
4. Predhodno financiranje iz odstavka 2 tega člena se izplača pod pogojem, da začne veljati pogodba na podlagi člena 15(2) Uredbe (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: posojilna pogodba) in da se izplača v skladu z njo. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.

5. Izplačilo obrokov v skladu s posojilno pogodbo je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Madžarska zadovoljivo izpolnjuje dodatne mejnike in cilje, ki jih zajema posojilo ter ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU. Za upravičenost do plačila mora Madžarska doseči dodatne mejnike in cilje najpozneje do 31. avgusta 2026.“;

- (4) Priloga se nadomesti z besedilom iz Priloge k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Madžarsko.

V ...,

Za Svet

predsednik/predsednica
